

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

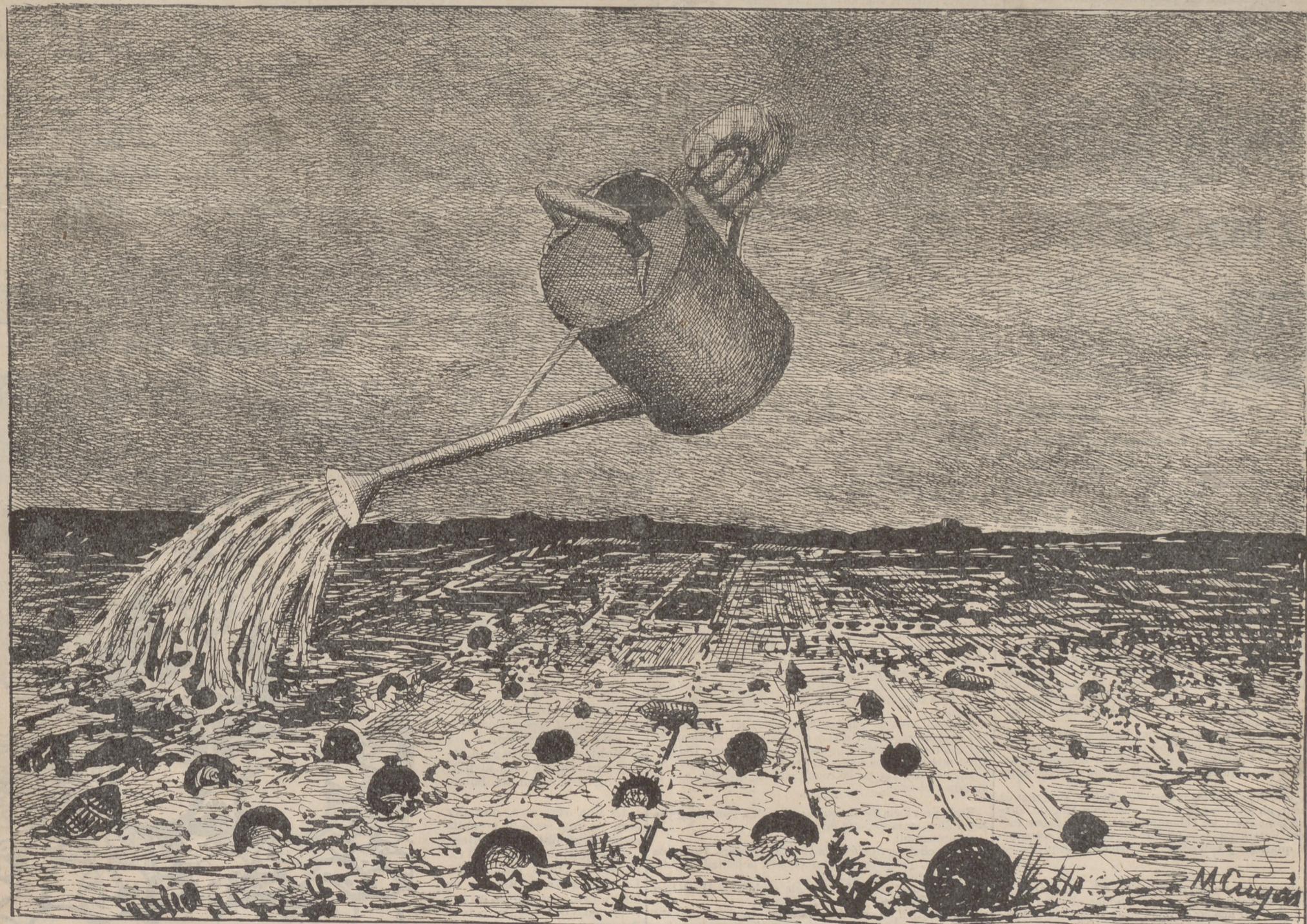
ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

El camp del terror

Aquesta má que 'l rega ¿de qui es?

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

CRIDAT pels seus alts devers á Madrid, ahont la seva presència ha sigut persistentment reclamada pels candidats republicans, l'últim acte del Sr. Salmerón á Barcelona signé'l discurs que l'dimars pronunciá en la gran reunió celebrada al teatre Condal.

Es difícil trobar paraules que ab la deguda exactitud donguin idea de la grandiositat que'l meeting, convocat pera fer la presentació de la candidatura republicana, va revestir. En el públich s'hi trobava com si diguessim la síntesis del Barcelona republicà, ja que tot el partit era impossible que capigüés en el teatro, y entre 'ls oradors hi havia la representació de totes las tendencias y matisos que constitueixen el formidable bloc de la *Unió republicana*. En quant al discurs del venerable mestre, bastarà dir que fou tan eloquent, tan maravellós com tots els

seus. El Sr. Salmerón, després de fer la presentació dels seus companys de candidatura, realisá un magistral análisis del régimen imperant, dirigint cops certers, implacables, contundents, als causants de la nostra ruïna.

La ovació que'l públich tributá al insuperable orador, fou immensa, atronadora, delirant. Ella dona idea del gran triunfo qu'en las eleccions de demà, pesí á las intrigas y maniobras dels nostres enemichs, van á conseguir á Barcelona las entusiastas y disciplinadas legions de la Unió Republicana.

Eloquent manifestació del horror que l'odiós atentat del diumenge inspira al nostre poble, sigüé l'acte del enterro de las pobres víctimas de la bomba, germanas Rosa y Pepeta Rafá.

Barcelona entera s' associá al dol y al crit de protesta que l'infame crim ha aixecat, y pot dirse que no hi ha societat, corporació ó gremi que no tingüés en el fúnebre acte la deguda representació.

Figuraven en l'acompanyament y en primera línia 'ls regidors y diputats provincials republicans, y D. Nicolau Salmerón, que no volgué deixar passar

aquella ocasió d' exteriorizar la seva protesta contra l'atentat terrorista de la Rambla de les Flors.

Las pobres germanes Rafà sigueren conduïdes al Cementiri Nou, ahont nostre bon amic el concejal Sr. Borrell y Sol pronuncià, en representació del Ajuntament, una hermose oració fúnebre, en la que sapigué interpretar d'un modo admirable el pensar y el sentir de tot Barcelona.

Desconsin en pau las infortunades víctimas de la barbarie humana!

A pesar dels rezels que l'actitud del poble japonés inspirava y que arribaven á fer suposar que la pau, traballosomalment plantejada á Portsmouth, acabaria per no firmarse, l'obra de 'n Wite y en Kamura ha sigut per fi refrendada, y desde el dia 5 del corrent ha desaparecut tot temor de complicacions.

Encara que evidentment resulta poch gravosa pera Russia, el Japó ha acceptat la pau y l'ha firmada, pensant potser que lo que no's cobra en diners se cobra en dinadas y que, sigui com sigui, val sempre més una *mala pau* que una *bona guerra*.

El tractat, com hem dit, se firmà el passat dimarts, y consta de 17 articles en els quals quedan trassadas las condicions de la evakuació dels territoris ocupats y's desllindan perfectament els drets y las obligacions de las dues parts. La indemnisió que Russia haurá de pagar als japonesos se distressa baix la bonica capa de «compte dels gastos fets al Japó pels presoners russos.» Dígali barret, dígali sombrero.

Russia, donchs, ha quedat vensuda; pero tal com avuy s' entenen aquestas coses, no ha quedat deshonrada.

Ja cal que 'n dongui las gracies á n' en Roosevelt que, tussot com á bon yankee y á despit de frascos y contrarietats, no ha parat fins á fer donar las mans als dos lluytadors.

L'ordinari de San Sebastián—conegut també per el tio Eugenio—continúa anant de Madrid al Cantàbrich y del Cantàbrich á Madrid un ó dos cops per setmana.

Els demés ministres, tan bellugadissos y tan ordinaris com el president, segueixen també passegiantse per aquestas provincies de Deu, ab la més admirable de les frescures.

Y entre tant, no's fa res, la nació s'está morint de gana y á la Rambla de Barcelona tiran bombas.

¿No hi ha per aquí un piano de manubri que 'ns fassi la mercé de tocar una mica aquell ayre tan popular que fa

Vi... va... Es... pa... ña!...

PIF-PAF

La batalla de demà

B frenètic entusiasme sigue rebut diumenge 'n Sr. Salmerón al arribar á Barcelona. Els que venen dihen que l'Unió republicana decau y pert forsas, se pogueren convèncer de lo equivocat de sos judicis davant de la multitut immensa que com humana onada omplifa de gom á gom el Passeig de Gracia, y empinya vía avall al home eminent, aplau dinto, com á símbol qu'es de las esperansas de la patria, confiadas á la solució republicana.

Quan aparesgué en la balconada del Hôtel Colón, la multitut congregada en la Plaça de Catalunya simulava un mar immens de caps humans. Ressonà un aplauso estrepitos, se feu un silenci imponent y parlà l'apòstol.

Son breu discurs, pronunciat ab accent vibrant, á la vegada que un tribut d'agraïment y admiració al poble barceloní, per sa perseverança en las lluytas reivindicadoras de la llibertat y de l'hora de la patria, fou un'admirable sintesi dels motius que 'ns obligan á acudir a las urnas, plens d'ardiment, al objecte de anar preparant l'accio revolucionaria pera l'hora suprema en que l'oble haurá de fer efectiu el deute que tenen ab ell las institucions caducades.

Al afirmar el Sr. Salmerón el sentit patriòtic dels emprenys republicans, al fer reiterades protestas de nostre amor al ordre, al reclamar en nom de la patria y de la justicia el concurs de tots els homes de bona voluntat sense distinció de classes socials, alsava una bandera de atracció, sota ls plecs de la qual hem de veure reunidas pera la salvació d'Espanya á totes las forças vivas de la nació, fins ara fa poc completamente desorientades.

Aquesta aspiració es la que representan las eleccions de demà diumenge.

La freqüència ab que l'régim ha de apelar als comis evidència la seva inestabilitat, al propi temps que proporciona el partit republicà repetides ocasions de donar pública mostra de la seva prepotència y del seu ardor infatigable.

Anemhi, donchs, á las urnas: anemhi tots, ab el mateix ardiment, ab igual confiança ab que acudirem un altre dia allá hont ens cridi el cumpliment de un deber més heròic. Votant y votant sempre es com aném sotraquetant el quartet y vell edifici, condemnat á desplomarse.

Catalunya, en aquest punt, marxa á la vanguardia d'Espanya, senyalant á las restants regions el camí que 's ha de seguir per acabar de una vegada ab las desventuras de la nació.

En una bona part dels districtes catalans lluya el partit republicà ab grans probabilitats d'èxit, y á no tardar es creue que lluytarà en tots.

A la capital se dona per descontada la victoria del partit de Unió republicana. Ningú li disputa, com no s'ha un rebrech de regionalistes. Fàcilment haurà pogut realisar un cop complet, guanyant els set representants que Barcelona envia al Parlament. Pero ha preferit á aquesta ventatja, purament material, l'honor de respectar els drets de les minorias. Ab això conseguiràn acabar de desmorralisar als nostres adversaris, que disposant sols de dos llochs, son cinc els que se 'ls disputan, y es de creure que 's faràn mitjançant totas las picardias per obter-los.

En la candidatura republicana hi figuren els noms prestigiosos de

D. Nicolau Salmerón
D. Alexandre Lerroux
D. Emili Junoy
D. Rafael Rodríguez Méndez
y D. Pere Pi y Sunyer.

No hem de realzar la seva significació ni la seva importància. Salmerón es la clau mestra de la Unió republicana; Lerroux el gran batalidor; Junoy es just que recull els fruits de la seva perseverança en els combats per las ideas. Tots tres representen á la ciutat en la passada legislatura y son dignes de la reelecció. A Rodríguez Méndez, el poble agrahit á sos grans treballs en prò de la cultura popular, s'empena en investirli la toga de legislador, poche días despresa de haverli arrancat el govern la toga de rector de la Universitat. Pi y Sunyer es una representació dignissima de l'aspiració federativa, enllasada noblement y ab gran previsió política á l'acció de la Unió republicana. A França, ahont resideix ordinariament, ha après quins son els devers dels bons republicans, pertanyint á la fracció que pertanyin, sempre que's tracti del bé de la República.

Dels cinch candidats barcelonins, tres no han nascut á Catalunya; pero son catalans de cor y de afecte, y están intimament compenetrats ab nostres ideals y ab nostres interessos. Salmerón y Lerroux, son figures nacionals. Rodríguez Méndez porta llargs anys de residència á Barcelona: si no són fills, són nets son catalans. Y encara que això no fos, ha traballat més ell per la cultura de Barcelona, que 'l més pintat dels catalanistes. El nostre modo de pensar no es tan esquitx com el de aquests ridiculs sectaris. Y per això á tot home de mérit que li tiraré al cara, com un insult el mot de foraster.

En la província de Barcelona, lluytan els següents candidats:

Per Vilafranca del Panadés, D. Joseph Zulueta y Gomis.

Per Vilanova y Geltrú, D. Pau Barbé.

Per Sabadell, D. Francisco Pi y Arsuaga.

Per Sant Feliu de Llobregat, D. Joseph Lletjet y Sardà.

Tots quatre representen dignament els mateixos districtes en la passada legislatura. La seva reelecció es el reconeixement públic de sos bons serveys.

El resultat de la elecció no dona lloc á duptes á Vilafraçana, ahont el prestigiós Sr. Zulueta, apoyat per tots els elements del país, no te competitor.

Al Sr. Pi y Arsuaga se li oposa l'ex-president del Foment del Treball nacional D. Lluís Ferrer y Soler, en calitat de regionalista. L'apoyan els fabricants; pero en aquell republicà districte manen els traballadors.

Brava y empennada serà la lluyta á Vilanova y Geltrú ahont el candidat regionalista Sr. Bertrán y Musitu, recomenat pel seu tio el marqués de las Cinquillas, intentar patria catalana aliat al goben central. Y no menos empennada y brava 's presenta á Sant Feliu de Llobregat; pero 'l brau Lletjet, apoyat per tots els republicans, es prou pera fer tornar al Roig y Bergadà, blau y vert... ó qui sab si de color de gos quan fuig.

Apart dels quatre esmentats districtes de la província de Barcelona, ahont el partit republicà reitera sus renyidas lluytas, se presentan tres nous candidats en aquesta forma:

Per Igualada, D. Ildefons García del Corral.

Per Granollers, D. Joan Lladó y Vallés.

Y per Mataró, D. Lluís Juli y Casals.

Reyna en tot el districte de Igualada una gran animadversió contra l'acuciuisme monárquic, y no dupte que 'ls nostres corregionalistes, que allí son molts, sabràn exterminar un acte briós d'enteresa.

A Granollers la lluyta promet ser renyidíssima.

A Mataró, ha bastat el nom prestigiós de 'n Juli para realisar la desitjada conjunció de tots els republicans, lo únic que allí faltava per assegurar á la República un nou districte. Be podém, ab tal motiu, alzar el crit de 'n Juli!

En els restants districtes de la província no lluyten; però 'ls nostres corregionalistes tenen el recurs de seguir el consell que ab molt acert els vā donar en Lerroux, votant el nom de 'n Salmerón. Guàrdinse com de la pesta de entrar en conxorra de cap mena ab els nostres enemics.

A Tarrasa, per poderosos motius de carácter local, el partit republicà no presenta candidat; pero intervindrà en l'elecció, será fiscal gelós y vigilant de totas las operacions, y l'Indiscutible Sala, podrà obtenir l'acta, però l'obtindrà ab una protesta fonamental, que si a Espanya hi ha justícia, li ha de dificultar molt ó impedir del tot l'ingrés en el Parlament.

Quan l'ocasió sigui arribada donaréns als nostres lectors més amplias explicacions.

En la província de Girona, lluytan quatre candidats republicans en la següent forma:

Per la Capital, D. Eusebi Corominas Cornell.

Per Figueras, D. J. Salvatella.

Per La Bisbal, D. J. María Vallés y Ribot.

Y per Vilademuls, D. Pere Pi y Sunyer.

No hem d'encomiar l'acerb que 'ls gironins han designat á un home dels mereixents del Sr. Corominas. Tots els elements republicans sense distinció de matissos estan units per apoyarlo y portar-lo á la victòria.

El Sr. Pi y Sunyer, ab tot y su designació com à candidat per Barcelona, no desisteix de netejar de la lepra caciuista son districte natal. Molt celebraríam que 's un ambo.

En quant als Srs. Vallés y Salvatella, no dupte que 'ls apoyaran sense discutir els poderosos elements de la Unió republicana en sos respectius districtes. Deixant apart miserables qüestions, la lleialtat troba sempre la recompensa deguda en la conciencia de qui siga que guarda y observa.

En la província de Tarragona se toca á somatén per la República, en la majoria dels districtes.

Se presentan:

Per la circumscrició de la Capital, els Srs. Nougués y Mayner, que ja la representaven en la passada legislatura. Sa reelecció es segura.

Per Tortosa, lluya'l distingit periodista D. Ricart Fuente Asensi, redactor d'*El País*.

Pel Vendrell, D. Emilià Iglesias, que durant sa estada a Catalunya ha sapigué creure en aquella província, apart miserables qüestions, la lleialtat troba sempre la recompensa deguda en la conciencia de qui siga que guarda y observa.

En la província de Lleida, la lluyta republicana queda circumscriuta á dos sols districtes.

Se presentan:

Per la Capital, el Sr. Pereña, jefe del partit de la província, á la que ja representava en l'anterior legislatura.

Y per Borjas, el Sr. Soldevila, ilustrat periodista lleidatà.

En la província de Lleida, la lluyta republicana queda circumscriuta á dos sols districtes.

Se presentan:

Per la Capital, el Sr. Pereña, jefe del partit de la província, á la que ja representava en l'anterior legislatura.

Y per Borjas, el Sr. Soldevila, ilustrat periodista lleidatà.

Tal es el quadro dels combats que han de lluirse demà en las urnas. Tal es el nom dels combatents, que han de portar las hostes republicanes á la victòria.

Més que de guanyar actas, es qüestió de mostrar una vegada més l'empenta formidable y la disciplina estreta del partit republicà de Catalunya, donant al resto del país un nou y gran exemple.

Republicans, tots: á las urnas!

Á las urnas, per la Patria, per la República y per l'honor de la terra catalana!

P. K.

L' atentat del diumenge

l salvatje record de las explosions que sembla haver elegit la ciutat de Barcelona pel seu camp d'acció, oferí diumenge un nou y horripilant espectacle en la Rambla de les Flors, á dos quarts de dues de la tarde, hora en que aquell siti, sobre tot els dies festius, se troba extraordinariament concorregut.

Sopradament esclata una bomba explosiva al peu del arbre que s'alsà davant del carreró de la Petxina. Se creu fundadament que 'l projectil era de aquells que no requereixen ni metxa ni pistons, provocant automàticament la explosió en un període de temps determinat al efectuar la barreja dels àcits continguts dintre del mateix. Se suposa també que 'l mortífer enginy estigué collocat dissimuladament y llargas horas sota una llamborda, en la qual hi havia estat assaguda una florista, sense sospitar lo més mínim el perill á que s'exposava.

L'explosió deixà un clot á terra, ocasionà desperfectes en algunes cases dels costats de la Rambla y produí un número considerable de víctimas. Per las ferides se deduhí que 'l projectil estava carregat de metralla y que 'l casco, de ferro colat, se triturà en un sens fi de fragments. Alguns dels ferits ho estaven del cap, mostrant al descubrir la massa encefàlica, altres del ventre y algunos de las camas y 'ls brassos. Horròs fou en els primers moments l'aspecte de la catàstrofe ab el pànic, la indignació de la multitut y 'ls ays de dolor dels infelis lesionats, qu' eren conduïts á las farmaciacs veïnals, al dispensari de las Casas Consistorials, y á las Casas de Socorro del carrer de Barbarà y de la Ronda de Sant Pere, molts d'ells en estat gravíssim.

Contra un dels ferits que tenia 'l cap destrossat las emprengué una part de la multitut irreflexiva, empennada en creure, segón tots els indicis, sense reho qu' era l'autor del atentat.

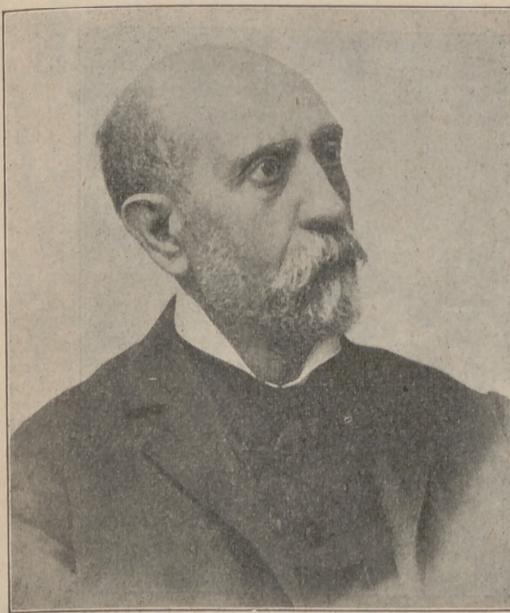
Trist es l'inventari de las víctimas.

Dos germanas, Pepeta y Roseta Rafà, habitants en la botiga d'olis y sabons del carrer de Junqueras, foren las primeras que moriren poch temps després de auxiliadas.

La Sra. García, esposa del coronel d'Estat Major, Sr. Olaguer, que ab sus tres filles Rosario, Concha y Consuelo estaven comprant unas flors, quedà gravemente ferida y las tres noies lesionadas de menos consideració.

Resultaren ferits de molta gravetat Joan Dubray, soldat d'artilleria, natural de Lleyda; Dolors Falguera, natural de Berga; Joan Cervera, natural de Getafe; Teresa Barberà, portera del carrer de Banyuls nous; Jaume Rovirosa, natural de Cubelles; Pere Casanovas, natural d'Esplugues; Maria Gallart, nena de 16 anys, veïna del carrer de Sant Pau; Filomena Comes, veïna del carrer de Cervelló; Dionis López; Emili García, traballador dels Magatzems generals de comers, á qui 'l públic prenia per autor del atentat; Engracia Rimblas, florista; Miguel Ponset; Felip Martín, porter del carrer de Aray; Angelina Surell, veïna del carrer de Marquet de Gignàs; Bonifaci Altarriba Vilaró, veïn del carrer de Valencia; Maria Jesús Vache, veïna de la Rambla de Santa Mònica, y Santiago Ortiz Rodríguez, escriptur de les oficines militars.

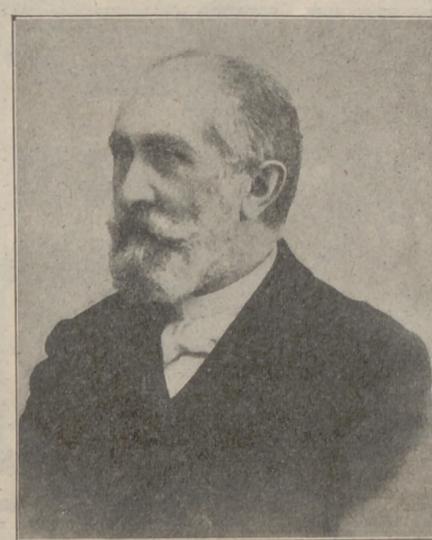
Aquests vintitres ferits son els que foren auxiliats en el Dispensari municipal y en las Casas de socorro. Se'n contan molts més que ho siguieren en las farmacias ó en sos propis domicilis, ahont pogueren dirigirse per no ser el seu estat tan grave.

Unió Republicana.—Candidatura de diputats per Barcelona

NICOLAU SALMERON

ALEXANDRE LERROUX

RAFEL RODRIGUEZ MENDEZ

EMILI JUNOY

coincidit, no ja ab els preparatius, sino ab l' arribada triomfal del volgut jefe del partit de Unió republicana. Una y altra bomba (també es coincidencia) foren col·locades á poca distància de la casa ahont té l' seu despaig, el Sr. Lerroux.

Afegeixis á n' això la pressa que s' ha donat la Ramera de la Rambla de les Flors en volgut treure partit electoral de un fet tan abominable; l' indignè envenenament que ha intentat realisar en l' esperit de les crèdulas classes conservadoras, senyalant ab el dit á persones tan dignes com en Salmerón y en Lerroux com inductoras de un crim tan salvatge, y tindrèm que mentres el poble corria y s' arreinolava esparverat per la Rambla de les Flors, y las víctimas exhalaven llàstimos ays de dolor, y tot-hom bullia de santa indignació, tal vegada á poca distància del lloc de la catàstrofe, darrera les corregudas persianas dels balcons de la casa ahont la Ramera té l' seu domicili y el laboratori de sas habituals infamias, hi havia qui's fregava las mans de gust, exclamant:

—Benehim una vegada més á la Providència, per haver enviat ab tanta oportunitat un refors á la nostra desballesada candidatural Ara sí que la gent de bé sortirà del seu apartament y anirà á votar contra l' seu republicans.

La Ramera de la Rambla de les Flors no ha pogut dissimular la seva incontinència. Hauria sagut de mossegarse la llengua; pero corria perill de tréurese'n sanch y enmatzinarse. Y ha preferit envenenar, ab un fi politich manifestament utilitarí, las ferides de les pobres víctimas immolades á ben poca distància del seu domicili, casi casi al peu dels seus balcons.

P. DEL O.

EL explosiu que produí la horrible catàstrofe de la Rambla de les Flors, casi se'n podría dir la bomba electoral.

Tal es l' afany que tractan de aprofitar l' efecte que ha produït alguns elements que han perdut tota la forsa y tota la influència, á partir del vigorós desvetllament del poble republicà.

A La Veu de la Calumnia, ha unit la seva també calumniosa l' Avi Brusi.

*

Casant maliciosament dos párrafos que no tenen conexió l' un ab l' altre, l' un de una alocució dirigida al poble barceloní excitantlo á acudir á rebre á n' en Salmerón, y l' altre de un discurs pronunciad per en Lerroux en un meeting de Fraternidad republicana, ha pretès l' Avi Brusi ferlos dir lo que no diuen, pera tirar sobre l' partit republicà la responsabilitat moral y no sabém si també material del salvatge atentat.

L' autor de aquesta habilitat, el Sr. Oliver, ell mateix ho confessa, conta entre l' s' ferits á sers volguts de la seva família.

Y mirin fins ahont arriba la seva fortalesa d' esperit, que pren peu de una catàstrofe, que tant hauria de afectarlo personalment, pera tocar el clari de guerra electoral y llansar el següent espinguet:

«Barcelona necesita indignación; necesita conocer la única raíz de su daño sin irse por las ramas y los distingos; necesita un drenaje moral que deseque la charca. ¿No tenemos ahora á nuestra disposición más que el voto? Pues á votar. Hay que votar.

*

Per un home com el Sr. Oliver, calculador refinat y sofista de primera forsa; per un home capás de tramatar una grossera patranya jesuítica, quan el dolor d' espòs y de pare hauríen de paralizar la seva ploma, es per qui deuria escriure en Serafí Pitarrà el famós vers de un de sos Singlots poèticsh:

«Primer el partit que tot.»

Pero no calcula l' infelís lo contraproducents que resultan las seves pressas utilitaries.

Perque la versió de que pugui ser un boig l' autor de uns atentats tan salvatges y sense objecte manifest anirà perdent terreno, y en canvi l' anirà guanyant un' altra més fundada: la de que l' s' atentats d' objecte n' tenen, y es aquest el de treure la son de les orellas á les classes neutras y portarlas á exercir el sufragi.

¡Y ay dels malvats reaccionaris, si aquesta versió s' enllaixa ab la célebre màxima jesuítica: «El fi justifica l' esme!»

El Gobern gasta per la policia de Madrid 1.508,000 pessetas.

Per la de Barcelona no n' consigna en el pressupost sino 302,150.

Y encare menos mal si l' s' funcionaris que las perbeixen sigueuin aptes y zelosos en el cumpliment dels seus devers. Pero no serveixen.

**

En això ha de buscarse la causa verdadera de la impunitat en que s' poden preparar y perpetrar els espantosos atentats que de tant en tant omplen de dol á la ciutat de Barcelona.

Als governadors que n' envia el govern de Madrid se l' s' hi pot dir:

—Menos afany per guanyar unas eleccions contra la voluntat del poble, y més atenció y vigilància en presservar la vida dels ciutadans pacífics y l' bon nom de una ciutat populosa.

Apenas concertada la pau, Inglaterra ha concertat ab el Japó un nou tractat d' aliança sumament ventajós als interessos britànichs en l' Extrém Orient.

Així succeix en totes las guerras entre pobles.

Inglaterra s' ho mira tranquillement, pero ab la mà previnguda, per atrapar las castanyas que l' s' poble que s' bat en treuen del foix.

L' utilitària Inglaterra no lluya, pero sempre guanya.

Verdaderament, la situació actual no destitueix Ajuntaments. Pero amenassa ab destituir-los y encausarlos si en les proximes eleccions no fan bondat.

Tampoc dimiteix alcaldes; pero permet que circulin y accepta dimissions falsas, que s' resolen ab una acceptació.

Pretenir no haver trencat may cap plat ni cap olla, pero l' s' està trencant furiosament á cops de barra.

Dos imperis se combaten encarnissadament. Per espay de més de un any omplen al món de horror ab les seves matansas.

Res importan, per un d' ells, las majors y més terribles contrarietats: posseix recursos inmenys y està disposit a agotarlos. Com si no se sentís de las derrotas, ha jurat arribar fins al aniquilament propi ab tal de conseguir l' extermi del seu rival.

**

En aquesta situació l' president de un poble republicà l' s' crida á la concordia.

La seva veu generosa no pot menos de ser escoltada, y vensudas las immenses dificultats que s' oposaven á una bona intel·ligència, y sempre ab l' intervenció intelligent y amistosa del President de la República, al ultim se fa la pau.

L' humanitat està d' enhorabona. Ja no son els poders històrichs, sino els magistrats populars, els que gosan del necessari prestigi per imposar la pau al món.

Els sacrificis que s' han imposat á la nació pera conjurar la fam ensenyadora de Andalusia, s' empliean descaradament en la compra de vots.

Als traballadors que no s' comprometen á votar pels candidats ministerials no se l' s' dona feyna.

De manera que las obras públicas que s' anuncian, s' han convertit en obras de la més asquerosa y repugnant iniquitat.

A SAN SEBASTIÁN

ó

AIXÍS SE GOBERNA!

ó

PER AQUEST VIATGE NO NECESSITAVAM ALFORJAS

Se senten grans corredissas, s' obra de cop la mampara y allargant un plech tançat se presenta un ordenança.

—¿Qu' es? — pregunta don Eugeni, qu' en aquell moment s' estava dret al davant del mirall arreglantse la corbata.

—Un parte de Barcelona, molt urgent.

—Veyá.—

L' agafa el descolou tranquilment

y l' llegeix: «Senyor: Acaba d' esclatá una horrible bomba al mitj mateix de la Rambla.

—Morts. Numerosos ferits.

—La població, consternada.

—¡Pues si que l' hem fet bona!,

dijo don Eugeni assentantse.

Jo que l' m' creya que d' això

ja ningú se l' recordava!...

—Ditxosas bombas! Poch pensan els bojos que las disparan

el trasbal que l' s' ocasionan

y els perjudicis que l' s' causan.

En ff... procurém cumplir

els devers que imposa el càrrec.

Mira—exclama, dirigintse

al silencio ordenanza

que s' ha quedat al portal

per si l' s' seus serveys fan falta:

que l' posin incontinent

en comunicació franca

ab l' autoritat civil

de Barcelona.

No basta

lo que aquest bon home m' conta;

vull coneixre fil per randa

y sense cap palliatiu,

els detalls de la catàstrofe.—

En un tancar y obrir d' ulls l' ordre queda executada,

y l' senyor Montero Ríos

té l' gust de posar-se al *habla*

ab el caballer que ocupa

el pis de la vella Aduana.

—Senyor Gobernador...

—Digui.

—¿Qu' es això qu' en el seu *parte*

m' acaba de fer saber?

—Una bomba endemoniada

que ha estallat a quarts de dugas

al millor punt de la Rambla.

—Hi ha morts?

—Per ara són dos,

pero temo que agravantse

alguns dels ferits, ben prompte

n' hi hagi més.

—¡Quina desgracia!

Total quantes son las víctimas?

—Trenta cinc, potser quaranta:

si l' haig de dir la veritat,

no es possible precisarlas.

—L' autor d'està detingut?

—Fins aquest moment, no encara.

—Pero hi haurlà alguna pista...

—Sí, senyor; lo menos quatre.

—Son bonas?

—¡Ay! No puch dirli:

—Solen ferse tantas planxas

en assumptos d' aquest genero!

—Y la població?

—Indignada.

—Me sembla á mi que ab raho:

á ningú li ha de fer gracia

áixò que aquí està passant...

—Té algo que comunicarme?

—Sí: convé que Barcelona

vegi que l' Gobern no bafa

y que en moments de perill

te brassos forts que l' amparen.

Al efecte, escoltí bé

y no perdi una paraula

de las serias instruccions

á que deureu atemperar.

Ans que tot fa enterrà els morts

en una forma adequada.

Segón: Sens perdrer un moment,

anirà cas a casa per casa,

y hospital per hospital

á enterarse de com marxin

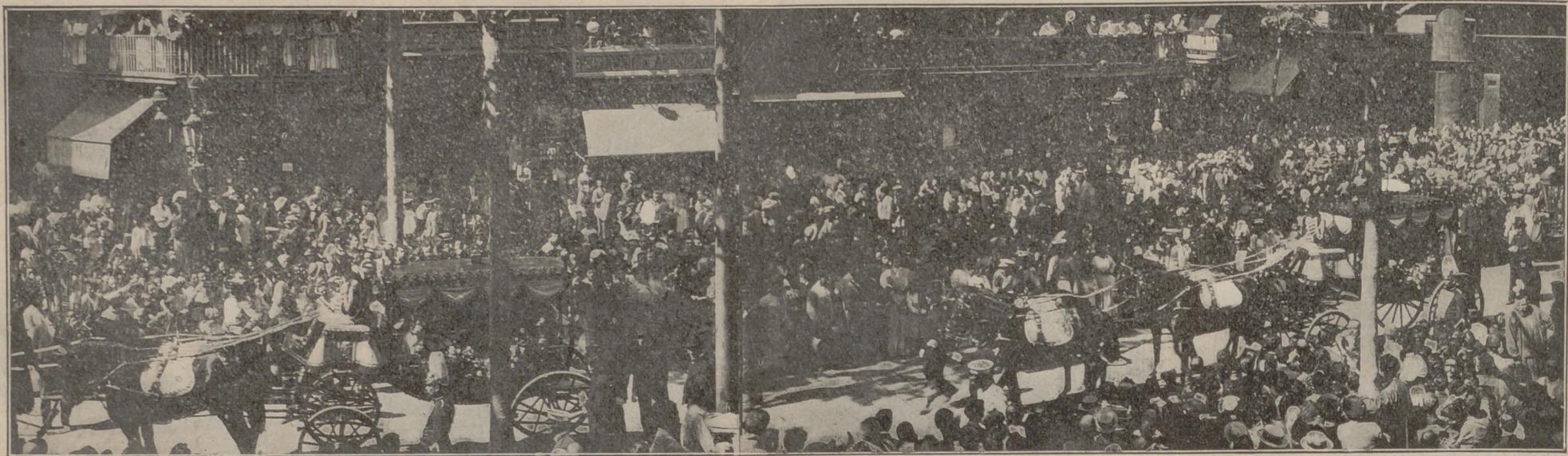
tots els ferits. Y tercer:

Farà l' favor de buscarme

imediatament l' autor

d' aquest crim abominable,

Enterro de las víctimas de la bomba

Els cadàvres de les infortunades germanes Rosa y Pepeta Rafà, al atravesar el Pla de la Boqueria.

(Inst. de LA CAMPANA)

la mateixa formalitat que si s' tractés d' una partida de camp ó d' una jerga ab baixarinas y toreros.

* *

Topava ab un amich.

—Quedas contractat. Has de venir ab mí.

—Ahónt?

—A Cervera, á ferme coneixe del *cuerpo electoral* que té l' propòsit de nombrarme representant seu.

—Ah! Al fi t' has determinat. Seré de la colla.

Pots apuntarme á la llista.—

Aixis, vagant com una papallona pels carrers de la Cort, recullí l' nebó del consentiment de mitja dotzena de coneguts, que sense ferse pregà molt se prestaren á accompanyarlo.

Y axis succeí que una tarda la bulliciosa comitiva s' presentà á la estació y al crit de: ¡A Cervera!, puja al tren y emprengué la marxa en direcció al districte promés per Sa Excelència al seu aixelabrat parent.

* *

Vintiquatre horas avans de la votació, quan ja la màquina electoral, perfectament montada, no espeava més que una petita senya pera començar a funcionar, el nebó, ab un ayre tan aburrit que á tiro de ballesta se li coneixia que l' resultat de la excursió no havia correspost a les seves esperances, se presentà al ministre!

—Hola!—va dirli l' oncle que, atrafegat com estava, no va fixarre gayre en el seu aspecte:—¿Ja tornas á ser aquí?

—Creich que sí.

—¡Ah! ¿No ho sabs de cert?

—Creich que no.—

El ministre alsá el cap y se l' mirá ab una mica de fixesa.

—¿Qué t' ha passat? ¿Que potser t' han apedregat els teus electors?

—No n' he vist cap en lloch d' elector.

—¿No has anat á Cervera?

—Sí, senyor que hi he anat. Fa vuit días que no m' dedico á altra cosa que á anar á Cervera...

—Y qué?

—Que en lloch saben donarme rahó de la meva candidatura ni temen la menor notícia que hajin d' elegir diputat á un nebó d' un ministre.

—No ho entenç... Veyam, explícat, ¿ahónt has anat?

—A tots els Cerveras que hi ha á Espanya! Com que vosté va dirme Cervera, pero's va olvidar de indicarme quin, he anat á Cervera de Lleida, á Cervera del Río Alhama, á Cervera de Cuenca, á Cervera de la Cañada...

—Y no has anat—digné el ministre riuent—á Cervera del Pisuerga, qu' es precisament el teu districte. ¿Oy?

—Oy!

—T' estaría bé que ara per tonto t' clavés quatre castanyas y t' deixés sense actal.—

Però no va ser aixís.

L' endemà s' verificaren les eleccions, y en efecte, tal com estava anunciat, la immensa majoria dels electors de Cervera del Río Pisuerga, donaren el seu vot al desconegut nebó del senyor ministre.

FANTASTICH

ELS que á Madrid, titulantse radicals, trabanllan per la monarquía, procurant sembrar el desgavell en las compactas filas de la Unió republicana, han tingut una pensada macabra.

La de recomanar al sufragi dels correligionaris la següent candidatura:

Pi y Margall, Figueras, Castellar, Villacampa, Ruiz Zorrilla.

Cinch morts ilustres.

Pero que per lo mateix que viulen y viurán sempre en l' esperit de tot bon republicà, no son tan morts com els morts que han tingut la imbecilitat de proposarlos com a candidats.

Els candidats regionalistes per Barcelona, han de anar á l' aranya estira-cabells pera copar els dos llocs corresponents á les minorias.

Ja s' anuncian entre ells las més indignas trastadas.

Al sardanista Cambó, especialment, se li atribuixen propòsits els més desentenduts, que posan de relleu la seva picardia, travessura y ambició.

El partit republicà cert que no pot intervenir en las discordias de la cosa agena, y menos quan las talas discordias resultan tan divertidas com las que han estallat en la llar perdigotaire.

Però vamos á veure: ¿no seria botxornós, que un titella com en Cambó arribés á calsarse ab la representació de la ciutat de Barcelona, en el Parlament espanyol?

Vegi la direcció electoral republicana si's decideix á emplear qualsevol dels molts medis fàcils que té'l partit pera evitarlo, y haurà fet obra de decoro, de justicia y de conveniència política.

Sobrantos com ens sobran els vots, ¿per qué no emplearne alguns en deixar al Fivaller de cartró, sense acta y ab un pam de nas?

Un episodi electoral:

A Yecla estava á punt de pendre l' tren el candidat ministerial Sr. Botella, quan tot d'una l' arcalde de la població, sense dirli ase ni bestia, va badarli

l' cap de una garrotada. Y l' arcalde es també ministerial.

Probable es, donchs, que l' govern li concedeixi privilegi de invenció per aquest nou sistema de *desatar botellas*.

Al Alejandro M. Pons, candidat en propietat de Castelltersols, els companys de causa l' han deixat de incloure en la candidatura regionalista.

¿Qué haurá passat, perque á un home tan rich, qu' en les passades eleccions va gastarre 40 mil duros en la compra de aquell districte, l's companys de causa l' rebujin y l' olvidin?

* *

Y á propòsit del *invencible* Alejandro.

Un pagès de Moyá deya:

—Ja cal que s' desi l' tenor Vinyas, fundador de la Lliga protectora del arbre fruyter. Aquí en aquest districte no hi ha cap *arbre fruyter* que dongui tant com l' Aleacandru María Pons quan se presenta candidat.

També l' Alegret es dels que recorre l' districte del Vendrell ab el porta-monedas á la mà.

No es'n sab avenir de que un republicà com el Sr. Iglesias, sense gastar un quart, amenassi desbancarlo, per obra del entusiasme y l' desinterés dels republicans de aquell districte.

El Sr. Alegret no té molts, pero si'n dona tants, al últim els acabará. Y 's quedará sens acta; pero això si: *pobre y alegr*.

El govern está esperverat. Las eleccions li pintan mal, sobre tot á Madrid, ahont las donava per guanyadas.

Aquesta vegada, com l' anterior, els republicans s' encarregarán de reventar els pneumàtics del automòbil.

El Sr. Travé, candidat monárquich per Granollers, fa en algunes pobles rurals de aquell districte, el timo desacreditat de las carreteras.

Ab una brigada de operaris que clavan banderolas, intenta ferlos creure que si l' votan tindrán carretera, y 's quedarán sense ella si deixan de votar.

Avy aquest sistema està completament desacreditat. Tothom sab que de carretera bona sols n' hi ha una: la que n'ns dugui de dret á la República.

Y aquesta serà la mare de totes las altres, com ho ha sigut en tots els pobles que viulen felissos, al amparo del régimen republicà.

Hi ha qui condemna que s' impedeixi als manos de la titulada Unió radical revolucionaria, el dret que tenen de traballar descaradament en profit dels monárquics perturbant á la Unió republicana.

Nosaltres som dels que també ho condemném.

Perque, partidaris de tots els drets, ho som principalment dels que tenen els traidors y 'ls despitats de posar-se en ridícul.

A un de la titulada Unió radical revolucionaria, castellà per més senyas, li preguntavan:

—¿Pero cómo justifica Vd. que siendo partidarios exclusivamente de los procedimientos revolucionarios, acuden al palenque electoral?

—Sencillamente: porque nosotros tenemos *bula* para promiscuar.

—Y dónde se venden esas *bulas*?

—Toma: en el Gobierno civil.

CORRESPONDENCIA

—Aquí no hi ha més cera que la que crema, y l' única que crema es aquesta.

Caballers: Noy de Pallejà, el Faiges, Matías Costa, Alfonso Vergés y Costa y Miquel Planas: No.

Caballers: A. Llauderó Monseny, Antón Cararach y E. Ordanyá B.: Sí.

Caballers: J. Moret de Gracia, Lluís G. Salvador, A. J. y P., Jascinto Capdevila (J. Cap.), J. B. P., F. Mirabent V., F. Tamenbir V., J. V. Bach, Samuel Gran e Iruruela: Rebut els treballs destinats als Almanachs, y tantas gracies.

Caballer: Yemma Dou: No 'ns acaba de satisfer.—

Aben Mirat: Potser vaja al Almanach. Camilo Congost Sanz: Es bastant incorrecta.—Joan Jardí y Durán: Si ho envia desseguida potser encare hi sigui á temps.—Joseph Gil: No 'ns té aplicació.—J. Bosch y Romaguera: Gracias per la remessa.—S. Roig y Ribas: Es de classe inferior.—A. Abat: Hi hem trobat molts taps.—Amadeo Forlani: Com á parodia satírica resulta poch enginyosa.

—Pau Clariana: Va bé.—Fé, Olla y Llexfu: Tantas merces.—Félix Cana: Igualment.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.